

komme til at erkende ikke er fuldt saa let at komme bort fra.

Hvad Censuren angaar, saa mener jeg først og fremmest, at der bør være en Beskyttelse for det teatersøgende Publikum imod det anstødelige. Jeg antager, at det er noget, som alle ville være enige om. Men jeg gaar et Skridt videre og mener, at der tillige bør være en Beskyttelse imod, at der paa et Teater opføres noget, der kan afstedkomme Ulykker derigennem, at det nedbryder Respekten for de aandelige Magter, som i alt Fald Flertallet af Befolkningen mener bør nyde saadan Respekt. Jeg vil derom sige, at lige overfor os, der ere komne til Skels Aar og Alder, har det jo ikke saa meget at sige; vi kunne taale en hel Del, vi ere blevne vant til en hel Del, og vi kunne taale det, fordi vi i os selv gennem Livet og Erfaringen have vundet det fornødne Korrektiv derimod, have vundet den fornødne Evne til at se bag om det, der bliver fremstillet paa Scenen, og bedømme dets Værdi. Men derimod mener jeg, at for hele den opvoksende Slægts Skyld, for Børnenes og Ungdommens Skyld kan der med Føje gøres Krav paa, at den, der raader over et Teater, ikke efter sit eget Lune og efter sit eget Forgødtbefindende kan lade fremstille paa dette Teater, lige hvad han vil, ligegyldigt hvilken Skade det maatte kunne gøre.

Man siger: Ja men, hvorfor kunne vi ikke have fuld Frihed paa Teatret, Folk kunne jo blive derfra. Men vi maa jo huske paa, at hver eneste Aften drage Tusinder og atter Tusinder ind paa vore Theatre, uden at de i Forvejen vide, hvad det er, de faa at se, Tusinder og atter Tusinder, som netop gennem den stærkt indvirkende Evne, som Skuespillet har derved, at Forfatterens Ord blive saa at sige iklædt Kød og Blod, gjorde levende, paavirkes saaledes, at de i mange Henseender og i mange Tilfælde faa Minder deraf for hele Livet, faa Minder, der kunne være bestemmende for hele deres Livsbane. Teatret har jo en ganske anderledes, henholdsvis forældende eller neddragende Indflydelse, end Litteraturen har, Teatret gør ganske anderledes blivende Indtryk paa dem, der komme der, end Litteraturen gør gennem Læsning. Derfor vilde

det være en daarlig Trøst at sige: Lad os nu blot have Frihed, lad os have Lov at opføre alt, hvad vi ville; er der noget, der er galt, er der noget, der strider mod Lovene, kunne vi jo drages til Ansvar bagefter. Det vilde være noget af at kaste Brønden til, efter at Barnet var druknet.

Dertil kommer, at det maatte jo i alt Fald nødvendiggøre en fuldstændig Omkalfatring af de Love, vi nu have — det maatte efter min Mening i alt Fald nødvendiggøre en fuldstændig Omkalfatring af vor Straffelov. De Bestemmelser i Straffeloven, som kunne bringes til Anvendelse lige over for utilbørlige Teaterforestillinger, ere, og med Rette, naar det gælder andre Ting, saa vide, saa lidet dybtgaaende, at de ikke ville kunne komme til Anvendelse i de allerfleste Tilfælde, hvor det dog ellers af de allerfleste vilde erkendes, at der paa en Scene var foregaaet, var opført noget, som var ganske utilbørligt. Vi maatte saa i alt Fald have en fuldstændig Forandring af vor Straffelov. Jeg er naturligvis rede til, om Lejlighed skulde gives, at forhandle dette Spørgsmaal, har her kun i al Korthed villet fremsætte min Opfattelse deraf.

Hvad selve det Stykke angaar, som har givet Anledning til, at hele dette Spørgsmaal er rejst, kan man jo godt sige — det er blevet sagt fra mange Sider —, at det er et Stykke, der fra Forfatterens Side er meget alvorligt ment. Det kan meget godt være; jeg tvivler slet ikke paa, at de forskellige Grundsætninger, som læres gennem Stykket, ere Forfatterens alvorlige Mening. Men paa den anden Side tør jeg paa ingen Maade holde det for fuldkommen udelukket, at den Tiltrækning, den Reklame, som det kunde gøre, naar Grundsætninger af den Natur bleve i et bestikkende Klædebon gennem dygtige Skuespillere og Skuespillerinder docerede fra Scenen, hvilket vilde medføre en mægtig Tilstrømning, har været helt udenfor Forfatterens Tanke, den Gang han skrev Stykket.

Jeg ved meget godt, at Stykket fra en Mængde Sider i Pressen er blevet rost, og at det Forbud, der er blevet nedlagt, er blevet fremstillet som noget af det mest barbariske og ukultiverede, som tænkes kunde, men jeg vil dog der erindre om,